

BASMAKALE

(Eşref ÖZAND) ... III
**DEVLET PERSONEL DÜZENİN-
DEKİ ÇIKMAZ (2)**

(Şevki ERKER) ... IV
**DOĞU İLLERİMİZDE VUKUA
GELEN ZELZELE FELÂKETİ**

(Eşref ÖZAND) ... V
ODADAN HABERLER

(Genel Sekreterlik) ... VIII
BİLDİRİLER

(İnşaat Mühendisleri Odası) ... IX
HABERLER

(T. M. H.) ... XIV

GÜ. İŞKÜR KÖPRÜSÜ

(Ziya ÇAKMAK) ... 3

**BOĞAZİÇİ KÖPRÜSÜ ve MİL-
LETLERARASI ASYA KARAYO-
LU PROJESİ**

(Der. Özal YÜZÜGÜLLÜ) ... 5

OROVİLE BARAJI

(Der. İbrahim BATUKAN) ... 9

İRANDAKİ BÜYÜK BARAJ

(Çev. İbrahim BATUKAN) ... 10

**İ. T. Ü. ELEKTRONİK HESAP
MERKEZİ ÇALIŞMALARI**

(Muzaffer İPEK) ... 12

**KONSOLIDASYON DENEYLE-
RİNDE GÖZÖNÜNDE TUTUL-
MASI GEREKEN HUSUSLAR**

(Altay A. BİRAND) ... 16

FEYEZAN TAHFİFİ HESABI

(Çev. Turgut SUNGUR) ... 18

**MÜHENDİSLİK YAPILARINDA
ZEMİN ve TEMEL ETÜTLERİ-
NİN ÖNEMİ**

(Ercüment KILIÇBAY) ... 21

**KANAL ve BORU İNŞAATLA-
RINDA KAUCUK KALIPLAR**

(Çev. Erol A. KALAYCIOĞLU) ... 23

**BORU ve TÜNELLERİN YAK-
LAŞIK ÇAPLARI**

(Çev. Cabir TANYAŞ) ... 28

KAPAK KOMPOZİSYONU

Cevdet BATUR

KLİŞELER

Doğan Kiliş

İç Sahifeler : Santimi 15 TL.

Dış Sahifeler : Santimi 20 TL.

Dış Kapak : Maktuen 1000 TL.

Devamlı ilanlar pazarlığa tabidir.

Devlet Personel Düzenindeki Çıkılmaz

— II —

Şevki ERKER

Bugünkü personel rejimimiz bir çıkılmaz içindedir

Devlet çarkının iyi işlemediğinden ötürü hemen hepimiz yakınıyoruz. Devlet kapısı-na işi düşen yurttaşın nasıl tedirgin olduğunu ve bezgin hale geldiğini görür, işitir veya okuruz. Devlet Dairelerinde hizmetlerin yavaşlığından, bir işin bir kaç defa ele alındığından, sonuçlanamadan yüz üstü kalan işlerden, işlerin pahalıya mal olduğun-dan şikâyet ederiz, tenkitler dinleriz.

Hele bu yakınıma ve eleştirmelerin Devlet adamından veya memurun kendisinden geldiğini gördükçe daha çok üzülmüş ve umutsuzluğa düşeriz.

Bundan yirmisekiz yıl önce zamanın Başbakanı rahmetli Refik Saydam "Devlet dairelerimiz "A" dan "Z" ye kadar bozuktur" demişti. Bugünün Başbakanı Demirel "Memur verimsiz ve huzursuzdur" diyor. İçişleri Bakanı Sükan da Ege illeri Vali ve Belediye Başkanları toplantısındaki konuşmasında bugün Türkiye'de iltimas, rüşvet ve aracılardan yakınıyor ve "Aracıları ortadan kaldırmak zorundayız. Vatandaş idareci ile yüzyüze gelmelidir" diyor. (Cumhuriyet gazetesi 18 Ağustos 1966)

Devlet Personel Rejiminin bozuk taraflarının başlıcaları, bize göre, şöylece sıra-lanabilir.

1 — Devlet işleri bürokrasi (kırtasiyecilik) den bir türlü kurtulamamıştır. Me-mur kendisine havale edilen konu üzerinde kesin bir karar vermekten kaçınır, sorum-luluk yüklenmekten korkar, kenarından köşesinden bir bahane bularak işi başından savacak şekilde formüller bulur yazışma kapısını açar, kâğıtlar ve dosyalar dolar konu arazı saçı gibi karışır, işin içinden kimse çıkamaz.

2 — Devlet dairelerinde rasyonel ve metodlu bir çalışma düzeni kurulamamıştır. Sorumluluk ve yetkiler belirtilmemiştir. Memurun iş verimi bir ölçüye tâbi tutulama-mıştır.

3 — Yetenek, çaba ve verim değerlendirilmemektedir. İş yapanla yapmayan bir tutulmakta hatta çoğu zaman iş yapanın, iş çıkaranın başı belâya girmektedir.

4 — İşlerin karara bağlanmasında ve yürütülmesinde bilim ve gerçek gerekler bir yana itilerek politik baskılara idarî görüşlere boyun eğilmekte ve bu davranışın örtülü kalması için de ayrıca bir sürü çaba gösterilmekte zaman ve emek israf edil-mektedir.

5 — Bir hizmet kademeli havalelerle bir çok elden geçirilmekte, tashihler ve değişiklikler, parafar ve imzalarla sorumluluk paylaşmakta veya kaybolmaktadır,

6 — Çalışma saatleri toplantılar, görüşmeler tartışmalarla doldurulmakta, olumlu ve eylemli çalışmalar azalmaktadır.

7 — Memurun aldığı maaş veya ücretle yaptığı işin önemi, devlet için değeri ve verimi arasında bir bağlantı yoktur. Objektif kriterler konmamış ve bir denetleme düzeni kurulmamıştır.

8 — Atamalar iş ihtiyacına göre değil, tavsiye ve kayırma olanaklarına göre ya-rılmaktadır.

9 — Ehliyetli, çalışkan ve başarılı memura lâıyk olduğu maaş verilemez. Öte yandan hiçbir işe yaramayan memur bedavadan beslenir, süresi dolunca da terfi et-tirilir.

10 — İşe yaramayan memura yol verilmez ve verilemez. Ya kayırılır, ya acınır yahut da mevzuata uydurulamaz çünkü personel düzeni buna imkân verecek şekilde kurulmamıştır.

11 — Memura çalışkanlığı verimli iş yapmayı teşvik edici bir düzen kurulma-mıştır. Bu yüzden verim düşüktür ve gittikçe de düşmektedir.

(Memur teke hikâyesi bu bozukluğu ne güzel canlandırmaktadır :

Bir Hâra'nın bulunduğu bölgede özel bir çiftlikteki damızlık bir teke (erkek keçi) sahiplerinin rağbetini kazanmıştır. Mevsiminde sürü sürü keçiler bu çiftliğe getirilmekte ve hâra'daki damızlık tekeye hiç kimse itibar etmemektedir. Hâra idaresi bu durumu devlet itibarına yakıştıramaz, çare olarak çiftliğin bu tekesini istimlak eder. Birinci yıl hâra'ya keçi akını başlarsa da günden güne hoşnutsuzluk çoğalır, çünkü Damızlık Teke hizmet ihtiyacını karşılayamaz hale gelmiştir. Hâra Veterinerleri beslenme şart-ları çiftlikdekinden çok daha elverişli olduğu halde bu verim düşüklüğünün nedenini bulamazlar. Çiftlik sahibi de teke'den sorar; teke'nin verdiği cevap şudur : "Ben Me-mur oldum.")

12 — Memurun aldığı maaş doyurucu değildir. Yaşantı endeksi yükseldikçe sı-kıntı artmaktadır. Bu sıkıntıyı biraz olsun gidermek için, bütçe imkânlarına göre ya-pılan zamlar da derhal fiyat yükselmeleriyle etkisiz hale düşmektedir.

Bu durumdaki memur dışarıda iş yapacak bir yeteneği varsa ayrılır, yoksa ay-rılamaz fakat kırgın ve huzursuzdur. Canla başla çalışmaz, gün doldurmaya bakar, ay başını bekler.

(Devamı XV. sayfadadır.)